

6 mei 2023

Rekenkamerbrief: landelijk onderzoek ondersteuning gemeenteraad

Geachte gemeenteraad,

Gemeenteraden hebben te maken met toenemende complexiteit van gemeentelijke taken en daarmee is goede ondersteuning van raden van steeds meer belang. Om die reden heeft de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVR) er voor gekozen haar jaarlijkse, landelijke (DoeMee) onderzoek in 2022 te doen naar hoe raden worden ondersteund bij hun alomvattende werk. Achtergrond is dat met een goede ondersteuning een raad de maatschappelijke uitdagingen waar gemeenten voor staan beter kan aanpakken. Omdat dit voor de kleine gemeenteraden van de Waddeneilanden met een klein budget zeer relevant is, heeft de rekenkamercommissie van De Waddeneilanden aan het landelijke onderzoek deelgenomen.

Het gaat om een beknopt benchmarkonderzoek. Dat maakt dat er geen gedetailleerde conclusies en aanbevelingen (per eiland) kunnen worden geformuleerd. Vanwege de betrekkelijk eenvoudige opzet van dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie besloten de vijf gemeenteraden door middel van een rekenkamerbrief over dit onderzoek te informeren. Het overkoepelende eindrapport van het landelijke onderzoek is te vinden op de website van de NVR. (<https://www.nvr.nl/wp-content/uploads/2023/02/Verdiepende-rapportage-Doe-Mee-2022-v1.0-1.pdf>.)

Deze brief beschrijft de uitkomsten van het onderzoek voor de vijf Waddengemeenten. Bij de brief is ook een factsheet toegevoegd met gegevens over de Waddengemeenten zoals die zijn geïnventariseerd door het bureau dat het landelijke onderzoek heeft uitgevoerd (PBLQ). Omdat het onderzoek deels een verkiezingsjaar (2022) besloeg, betreffen de gegevens niet in alle gevallen de reguliere of actuele budgetten of aantallen. Op Terschelling zijn juist in 2022 een aantal zaken m.b.t. de inzet van de griffie veranderd. Om die reden is een bijlage met enkele wijzigingen t.o.v. de factsheet bij deze brief gevoegd.

In het factsheet wordt een vergelijking gemaakt met de andere Waddengemeenten en het *gemiddelde* van gemeenten met minder dan 30.000 inwoners. Bij die vergelijking moet in het achterhoofd worden gehouden dat de Waddengemeenten onderling verschillen in omvang, en dat binnen de groep van gemeenten met minder dan 30.000 inwoners de Waddengemeenten nog weer tot de kleinste gemeenten behoren. De vergelijking is gedaan op basis van de absolute aantallen/budgetten. Er is nadrukkelijk geen vergelijking gemaakt op basis van kengetallen (bijvoorbeeld per hoofd van de bevolking), omdat dit gezien de kleine schaal van de gemeenten tot onvergelijkbare uitkomsten leidt.

De belangrijkste uitkomsten worden hierna gegeven:

- omvang van de griffie;
- budget training en opleiding & onderzoek en advies;
- rekenkamer;
- budget fractieondersteuning;
- ondersteuning algemeen.

Relatief kleine omvang griffie

Alle griffies hebben een eigen budget. Het budget varieert van ca. 60.000 euro op Schiermonnikoog tot ca. 240.000 euro op Texel. Vlieland heeft een vergelijkbaar klein budget als Schiermonnikoog, terwijl Ameland en Terschelling allebei bijna het dubbele van Schiermonnikoog hebben. De Waddengemeenten verschillen dus onderling, maar de meeste griffies hebben aanzienlijk minder budget dan het gemiddelde van de groep van kleine gemeenten.

Ook de omvang van de griffie, gemeten in voltijdsbanen (fulltime equivalent; fte), is beperkt en varieert van 0,6 fte op Schiermonnikoog tot 2,2 fte op Texel. De meeste griffies hebben aanzienlijk minder fte dan het gemiddelde van de groep van kleine gemeenten; Texel zit op het gemiddelde.

Op Terschelling is halverwege 2022 door de raad besloten om op een aantal punten de ondersteunende rol van de griffie uit te breiden. Het gaat om de volgende zaken met betrekking tot het actualiseren van het raadsbudget: uitbreiding formatie griffie (griffiemedewerker +0,67 fte en loco-griffier +0,05 fte uitbreiding) en verhogen budget griffie (+53.600 euro). Daarnaast is het budget voor de gemeenteraad verhoogd (+96.000 euro).

Omvang griffie 2022	Schiermonnikoog	Vlieland	Ameland	Terschelling*	Texel	Gemiddelde kleine gemeenten (<30.000 inwoners)
Begroot fte	0,6	0,9	1,0	2,0	2,2	2,2

* Terschelling 2023 (na aanpassingsbesluit halverwege 2022). Zie:

<https://terschelling.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/0d33b11a-0a63-4ecc-84c5-66d0fd136876?documentId=2c34fa24-a7f3-4330-8384-ac2d9d6dce52&agendaltemId=9f742103-8e15-4beb-b4a8-55bc3ac74f29>

De verschillen tussen de gemeenten hebben deels te maken met verschillen in de activiteiten die met het budget en de fte (moeten) worden uitgevoerd. In het factsheet (paragraaf 1.1) is een toelichtende tabel opgenomen waarin duidelijk wordt welke activiteiten de Waddengemeenten meenemen in het budget griffie, en waar verschillen in zitten. Bij de vier kleinste eilanden maken bijvoorbeeld kosten voor huisvesting, ICT en HRM geen deel uit van het budget; op Texel juist wel.

Budget training&opleiding en onderzoek&advies lager dan gemiddelde kleine gemeenten

Om raadsleden een opleiding of een training te kunnen geven is bij vier van de vijf Waddengemeenten in de begroting een budget beschikbaar. Het budget varieert van 1.000 tot 10.000 euro. Op Schiermonnikoog is geen afzonderlijk budget beschikbaar, maar verzorgt de griffie wel zelf, ten laste van ander budget, circa twee trainingen per jaar. Het gemiddelde in alle kleine gemeenten was in 2022 bijna 9.000 euro; de meeste Waddengemeenten zitten daar onder.

Bij vier van de vijf Waddengemeenten is er geen afzonderlijk budget voor onderzoek en advies. Alleen op Texel is hier budget voor (van 20.000 euro). Bij de groep kleine gemeenten is daarvoor in 2022 een bedrag van gemiddeld ongeveer 3.500 euro beschikbaar.

Budget (begroot)	Schiermonnikoog	Vlieland	Ameland	Terschelling	Texel	Gemiddelde kleine gemeenten (<30.000 inwoners)
Opleiding of training 2021	€0**	€10.658***	€1.000	€1.000	€7.500*	€8.877
Onderzoek & advies 2022	€0	€0	€0	€0	€20.000	€3.426

* Op Texel was het budget in 2022 vanwege het verkiezingsjaar hoger.

** Op Schiermonnikoog is geen apart budget beschikbaar, maar verzorgt de griffie wel zelf circa twee trainingen per jaar.

*** Op Vlieland: zijn dit trainingen voor de raad, zoals een training voor de Auditcommissie, Integriteitstraining, trainingen tijdens de inwerkperiode, en de training voor de vertrouwenscommissie

Rekenkamer

Uit het onderzoek blijkt dat de Waddengemeenten elk rond de 6.500 euro besteden aan de rekenkamercommissie. Bij andere kleine gemeenten is dit gemiddeld *per gemeente* bijna 24.000 euro. Het gezamenlijke budget voor de rekenkamercommissie De Waddeneilanden was voor *alle vijf* gemeenten samen 31.000 euro.

Budget fractieondersteuning varieert, maar wijkt niet af van gemiddelde kleine gemeenten

Bij fractieondersteuning gaat het om de bedragen die beschikbaar worden gesteld aan de fracties en die deze fracties naar eigen inzicht (binnen de in de organisatie geldende randvoorwaarden) kunnen besteden. Bijvoorbeeld fractieassistentie kan

daar deel van uitmaken. Het budget voor fractieondersteuning varieert in de Waddengemeenten van ca. 1.000 tot 10.000 euro. Gemiddeld is dit in kleine gemeenten ruim 8.500 euro.

Budget 2022 (begroot)	Schiermonnikoog	Vlieland	Ameland	Terschelling	Texel	Gemiddelde kleine gemeenten (<30.000 inwoners)
Fractieondersteuning	€1.500	€5.000	€1.000*	€10.000	€7.000	€8.513

* Per fractie komt daar €175 bij. Voorheen was er een begroot budget van 6.000 euro, maar daar werd geen gebruik van gemaakt. Bron: griffie.

Ondersteuning algemeen

Na het vergelijken van de financiën en de omvang in personeel dan nu de overige zaken. Net als vrijwel alle in omvang vergelijkbare gemeenten is er in de Waddengemeenten een procedure voor het verlenen van bijstand aan de raad door ambtenaren van de gemeente. In de meeste gemeenten is dit in een verordening vastgelegd, maar op Terschelling gaat het om informele afspraken. Voor geen enkel eiland is bekend hoeveel bijstand (in fte) daadwerkelijk wordt ingezet.

Wat betreft informatievoorziening is gevraagd naar de omgang met schriftelijke en onderlinge vragen. Mondelinge vragen worden (meestal) geregistreerd. Schriftelijke vragen worden meestal geregistreerd en meestal ook formeel afgedaan.

Alle Waddeneilanden gebruiken iBabs als raadsinformatiesysteem.

Op alle Waddeneilanden worden (buiten de vaste vergaderingen om) informatiebijeenkomsten voor de volksvertegenwoordiging georganiseerd, maar er zijn wel verschillen. Gemiddeld over de afgelopen drie jaar op Schiermonnikoog 5, op Ameland en Vlieland 7 á 8, op Texel minstens 12 en op Terschelling 15. Op alle eilanden worden werkbezoeken gedaan; het gaat meestal om 1-3 per jaar. Op Ameland zijn de afgelopen drie jaar geen werkbezoeken georganiseerd.

In het onderzoek is ook naar de mening van de griffiers gevraagd over de mate van ondersteuning van de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Op vier van de vijf Waddeneilanden vindt geen van de griffiers dat dit al “in sterke mate” plaatsvindt (peildatum 2022). Voor Texel is aangegeven dat de controlerende taak wel maar de kaderstellende taak te weinig ondersteund wordt. Op Terschelling zijn, zoals hiervoor gezegd, juist in 2022 een aantal zaken m.b.t. de ondersteuning veranderd.

Ook in gesprekken die in het kader van het onderzoek zijn gehouden met griffiers is aangegeven dat de toename van de ondersteuning achterblijft bij de sterk toegenomen eisen en verwachtingen ten aanzien van de volksvertegenwoordiging.

Bevindingen uit dit onderzoek

Over het algemeen kan worden geconstateerd dat de ondersteuning van de raden in de Waddengemeenten relatief beperkt is. Tussen de gemeenten zijn er verschillen, maar vergeleken met het gemiddelde van andere kleine gemeenten is de ondersteuning in termen van budget en andere indicatoren beperkt. Enerzijds is dit begrijpelijk gezien de kleine omvang van de gemeenteraad en het beschikbare budget. Anderzijds is het juist voor een kleine gemeenteraad lastig om het gehele beleid te overzien en goed beslagen ten ijs te komen in de discussie in de raad en met het college van B en W.

Uit het overkoepelde rapport van het landelijke onderzoek door de NVRR blijkt dat het een algemene trend is dat in alle gemeenten het werk van raadsleden complexer wordt en dat dit geen gelijke tred houdt met de ondersteuning.

“De aandacht voor de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging neemt toe. [...] direct betrokkenen menen dat de toename van de ondersteuning achterblijft bij de sterk toegenomen eisen en verwachtingen ten aanzien van de volksvertegenwoordiging.” (p. 17).

In het landelijk onderzoek wordt ook het volgende geconstateerd:

“In verschillende gemeenten en provincies herkennen griffie(r)s deze toenemende uitdagingen. Zij reageren daarop door te streven naar structurele professionalisering van de griffie, door meer (structureel) budget te vragen (en te krijgen), en door planmatig te sturen op in overleg met de volksvertegenwoordiging overeengekomen ambities. Ook worden meer proces- en inhoudelijke afspraken gemaakt met het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Maar in de waan van de dag, die nu eenmaal eigen is aan de politiek, worden al deze goede voornemens geregeld doorkruist. Al met al is er nog een wereld te winnen.” (p. 17)

De rekenkamercommissie adviseert dat de raad in samenspraak met de griffier de ambities en budgetten voor de ondersteuning van de raad regelmatig tegen het licht houdt. Belangrijk is om na te gaan welke ambities er zijn ten aanzien van strategische ondersteuning vanuit de griffie en of de ondersteuning daarbij nog steeds passend is.

Vriendelijke groet,

De rekenkamercommissie
Esther Fogl, Jouke van Dijk, Engbert Boneschansker

Bijlagen:

- Wijzigingen/aanvullingen t.o.v. factsheet
- Factsheet Waddeneilanden DoeMee 2022

Bijlage: wijzigingen/aanvullingen t.o.v. factsheet

De dataverzameling voor dit onderzoek heeft in de loop van 2022 plaats gevonden. In de factsheets zijn mede daardoor een aantal zaken genoemd, die niet (meer) actueel of correct zijn. Die punten konden niet meer in het factsheet worden opgenomen. Om die reden is hier een lijst met wijzigingen opgenomen.

Wijzigingen/aanvullingen t.o.v. factsheet

Ameland		
Factsheet 1.2	Omvang griffie	Griffie is op basis van dienstverleningsovereenkomst. Er wordt gebruik van diensten van de bode, het bestuurssecretariaat en communicatie als dat nodig is.
Factsheet 2.1	Budget fractieondersteuning	Voorheen was een bedrag van 6.000 euro begroot voor fractieondersteuning, waar geen gebruik van werd gemaakt; het budget is op een gegeven moment op 0 gezet. Recent is een budget van ca. 1.000 euro gereserveerd. Verder is er een klein bedrag (iets van 175 euro) per fractie (ondersteuning lokale democratie).
Factsheet 5.1	Vragen	Schriftelijke en mondelinge vragen zijn bekend, en worden geplaatst in iBabs; vragen die niet beantwoord worden komen op de lijst van toezeggingen. Afdoeining wordt gemonitord. Onderzocht wordt om schriftelijke vragen op grond van het Reglement van Orde te doen, en daar dan ook publicatie van te doen.
Schiermonnikoog		
(Geen aanvullingen/wijzigingen)		
Terschelling		
Factsheet 1.1	Budgetten	<ul style="list-style-type: none">• Raad: 190.000 euro (2023) en 184.000 euro (2022) gemeenteraad en raadscommissie• Griffie: 157.000 euro (2023) en 102.000 euro in 2022 griffiefunctie• Accountant 23.000 euro (2023; 2022: 0)
Texel		
Factsheet 1.1	Budgetten griffie (begroot)	2020: 237.646 euro 2021: 215.502 euro 2022: 241.383 euro
Factsheet 1.1	Activiteiten van de griffie	Taken die ook worden uitgevoerd: communicatie, abonnementen, lidmaatschappen en speciale projecten onder verantwoordelijkheid van de griffie.
Factsheet 1.3	Budget training en opleiding	In 2022 was het budget om raadsleden een opleiding of een training te kunnen geven vanwege de verkiezingen verhoogd; het reguliere bedrag is € 7.500.
Factsheet 5.1	Informatiebijeenkomsten	Ten behoeve van volksvertegenwoordiging minstens 12 Raadsinformatieavonden.
Factsheet 1.3	Budget training en opleiding	Artikel 5 Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden 1. Een raads- of commissielid dat wil deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dient daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier. 2. Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie. 3. De maximale vergoeding van de scholing bedraagt: a. € 500 per jaar per raadslid; b. € 500 per jaar per commissielid. 4. De burgemeester en griffier beslissen op de aanvraag op basis van de overgelegde stukken.
Vlieland		
Factsheet 1.2	Omvang griffie	1,1 fte (griffier 0,66 en griffiemedewerker/loco-griffier 0,44); per 1 februari 2023

Factsheet Waddeneilanden Doe Mee 2022

Terschelling
NVRR DoeMee-onderzoek 2022

Uw rekenkamer heeft deelgenomen aan het NVRR DoeMeeonderzoek 2022, naar de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur. In dit onderzoek hebben 70 gemeenten, 6 provincies en 6 waterschappen informatie verstrekt over de inrichting van de griffie, de mogelijkheid tot fractieondersteuning, de inrichting van de rekenkamerfunctie en de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand en het volgen van opleidingsprogramma's. De centrale vraag was: hoeveel is de volksvertegenwoordiging bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven?

In deze factsheet presenteren wij de resultaten van de inventarisatie van de verschillende Waddeneilanden. Per vraag worden steeds de antwoorden van de gemeenten van de verschillende Waddeneilanden vergeleken. Tevens worden de gemiddelde antwoorden van de Waddeneilanden gepresenteerd.

In een aparte 'side-letter' presenteren wij verschillende tijdens het onderzoek opgedane kwalitatieve inzichten. Deze inzichten zijn mede relevant om tot een betere interpretatie van de gepresenteerde resultaten te komen.

De volgende vergelijkingsgroepen worden gebruikt voor deze factsheet.

Waddeneilanden (N = 5)

Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog

Gemeenten met minder dan 30.000 inwoners (N = 26)

Schiermonnikoog, Vlieland, Ameland, Terschelling, Opmeer, Reusel-de Mierden, Beesel, Texel, Dantumadiel, Oirschot, Druten, Eersel, Bladel, Woensdrecht, Koggenland, Steenberg, Baarn, Oegstgeest, Voorschoten, Albrandswaard, Wassenaar, Kaag en Braassem, Achtkarspelen, Culemborg, Krimpen aan den IJssel, Zaltbommel

Inhoudsopgave

1 Griffie

- 1.1 De budgetten voor de griffie
- 1.2 Omvang van de griffie
- 1.3 Budget training en opleiding
- 1.4 Budget onderzoek en advies
- 1.5 Budget communicatie

2 Fractie-ondersteuning en -assistentie

- 2.1 Budgetten

3 Rekenkamerfunctie

- 3.1 Budgetten

4 Ambtelijke bijstand

- 4.1 Algemeen
- 4.2 Personele ondersteuning
- 4.3 Budget voor extra of bijzondere vormen van ambtelijke ondersteuning

5 Informatievoorziening en volksvertegenwoordiging

- 5.1 Vragen
- 5.2 Onderzoek
- 5.3 Informatiebijeenkomsten
- 5.4 Werkbezoeken
- 5.5 Informatiesystemen

6 Informatievoorziening en volksvertegenwoordiging

- 6.1 Algemeen

1. Griffie

1.1 De budgetten voor de griffie

Begroot en besteed budget voor het functioneren van de griffie

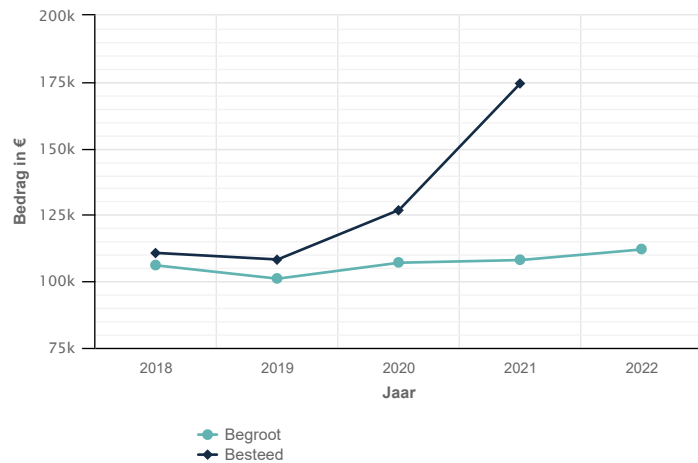
Het gaat hier uitsluitend over het budget dat wordt gebruikt voor het functioneren van de griffie zelf. Eventuele bedragen die via de griffie besteed worden aan andere activiteiten ten behoeve van de raad, tellen hier niet mee.

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden (n=5)	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners (n=26)
Begroot voor het functioneren van de griffie in 2022	300.000 euro	77.298 euro	112.000 euro	112.716 euro	63.391 euro	133.081 euro (n=5)	210.879 euro (n=26)
Begroot voor het functioneren van de griffie in 2021	300.000 euro	75.900 euro	108.000 euro	101.909 euro	45.394 euro	126.241 euro (n=5)	204.287 euro (n=26)
Besteed voor het functioneren van de griffie in 2021	330.156 euro	67.697 euro	174.543 euro	116.414 euro	45.394 euro	146.841 euro (n=5)	203.351 euro (n=26)

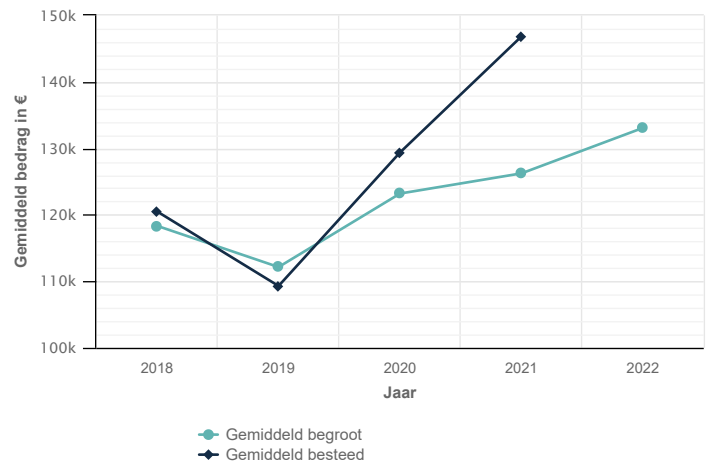
Trendlijn begroot en besteed budget voor het functioneren van de griffie

De linker grafiek geeft weer hoe het budget is begroot en besteed in uw gemeente. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkingsgroep (alle vijf de deelnemende waddeneilanden).

Terschelling: Begroot en besteed budget voor het functioneren van de griffie 2018-2022

Vergelijkingsgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot en gemiddeld besteed budget voor het functioneren van de griffie 2018-2022

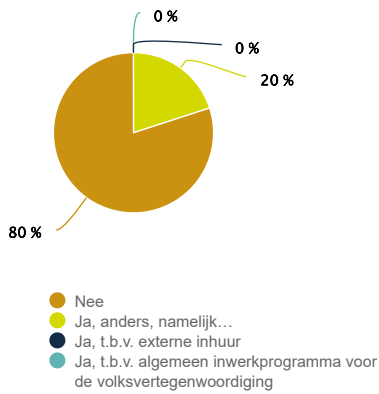
De volgende activiteiten maken deel uit van dit budget:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Aanwezig bij % alle waddeneilanden (n=5)	Aanwezig bij % gemeenten 0-30.000 inwoners (n=26)
salarislasten griffier en griffie	✓	✓	✓	✓	✓	100 %	100 %
huisvestingslasten	✓	✗	✗	✗	✗	20 %	23 %
doorberekening ICT	✓	✗	✗	✗	✗	20 %	35 %
overige doorberekening ondersteuning (HRM e.d.)	✓	✗	✗	✗	✗	20 %	31 %
opleiding en scholingskosten griffiemedewerkers	✗	✗	✓	✓	✗	40 %	73 %
lidmaatschappen	✗	✓	✓	✓	✓	80 %	81 %
bijwonen congressen en symposia door medewerkers griffie	✗	✓	✓	✓	✗	60 %	73 %
communicatie en voorlichting	✗	✗	✗	✗	✗	0 %	23 %
werkbezoeken of excursies	✗	✗	✓	✗	✗	20 %	27 %
abonnementen voor toegang tot kennisbanken, bibliotheken en vakbladen	✗	✗	✓	✓	✗	40 %	42 %
speciale projecten onder verantwoordelijkheid van de griffie	✗	✗	✗	✓	✗	20 %	19 %
anders, namelijk	✗	✗	✗	✗	✗	0 %	15 %

Maken gemeenten van de waddeneilanden gebruik van aanvullende budgetten voor activiteiten ter ondersteuning van de griffie?

Terschelling antwoordde: Nee

Verdeling van de antwoorden op de vraag of de griffier of griffie cursussen/trainingen verzorgt ten behoeve van de volksvertegenwoordiging: (n=5)

1.2 Omvang griffie

Welke personele omvang (in fte's) is voor de griffie (inclusief raads-/provinciegriffier) in de onderstaande jaren begroot?

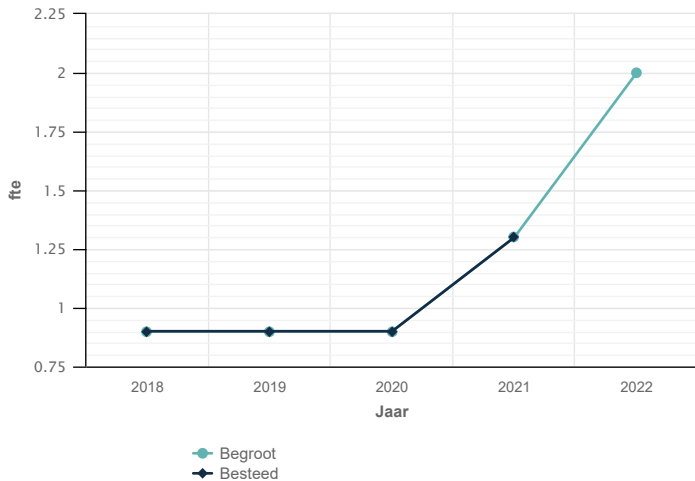
Eventuele personele capaciteit die is verkregen door middel van externe huur is hier meegeteld.

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners
Begroot voor de personele omvang in 2022	2,2 fte	0,9 fte	2,0 fte	1,0 fte	0,6 fte	1,3 fte (n=5)	2,2 fte (n=26)
Begroot voor de personele omvang in 2021	2,2 fte	0,9 fte	1,3 fte	1,0 fte	0,5 fte	1,2 fte (n=5)	2,0 fte (n=26)
Daadwerkelijk beschikbare fte's in 2021	2,2 fte	0,8 fte	1,3 fte	1,0 fte	0,5 fte	1,2 fte (n=5)	2,0 fte (n=26)

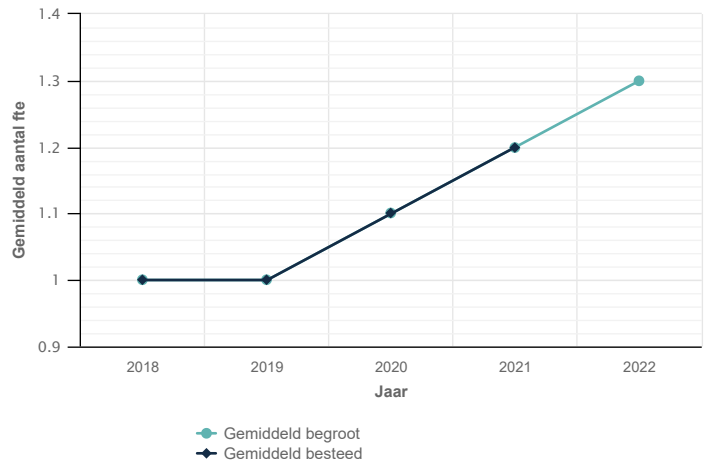
Trendlijn personele omvang voor het functioneren van de griffie die is begroot en is besteed

De linker grafiek geeft de personele omvang van de griffie in uw gemeente weer. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkingsgroep (alle vijf deelnemende waddeneilanden).

Begroot versus besteed in personele omvang (in fte's) voor de griffie

Vergelijkingsgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot versus gemiddeld besteed personele omvang griffie

Kunt u de personele omvang van de griffie voor dit jaar (stand van zaken per 1 juli 2022) specificeren?

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners
Raadsgrieffier/provinciegrieffier	1,0 fte	0,7 fte	0,9 fte	1,0 fte	0,6 fte	0,8 fte (n=5)	0,9 fte (n=26)
Commissiegrieffier	0,0 fte	0,0 fte	0,5 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,1 fte (n=5)	0,3 fte (n=24)
(Raads-)/staten adviseurs	0,4 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,1 fte (n=5)	0,3 fte (n=24)
Secretariële ondersteuning	0,8 fte	0,2 fte	0,6 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,3 fte (n=5)	0,6 fte (n=26)
Communicatieadviseur	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 (n=5)	0,0 (n=23)
Overig	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte	0,0 fte (n=5)	0,0 fte (n=23)

1.3 Budget training en opleiding

Begroot en besteed budget voor het verzorgen van trainingen en opleidingen ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

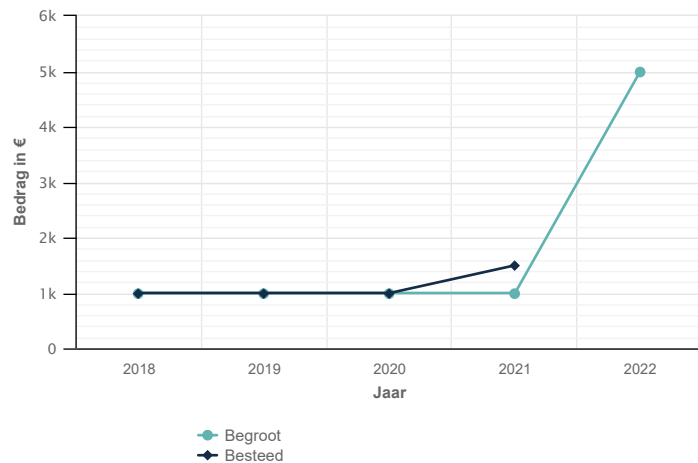
Het gaat hier om bedragen die op algemeen niveau beschikbaar zijn voor het verzorgen van trainingen en opleidingen ten behoeve van de volksvertegenwoordiging. Hierbij kan ook worden gedacht aan online trainingen en opleidingen. Opleidingsbudgetten waar fracties zelf over beschikken vallen hier niet onder.

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners
Begroot bedrag voor training en opleidingen in 2022	15.000 euro	10.658 euro	5.000 euro	10.000 euro	0 euro	8.132 euro (n=5)	8.877 euro (n=23)
Begroot bedrag voor training en opleidingen in 2021	7.500 euro	10.658 euro	1.000 euro	1.000 euro	0 euro	4.032 euro (n=5)	5.455 euro (n=23)
Besteed bedrag voor training en opleidingen in 2021	4.501 euro	10.295 euro	1.500 euro	3.085 euro	0 euro	3.876 euro (n=5)	2.031 euro (n=25)

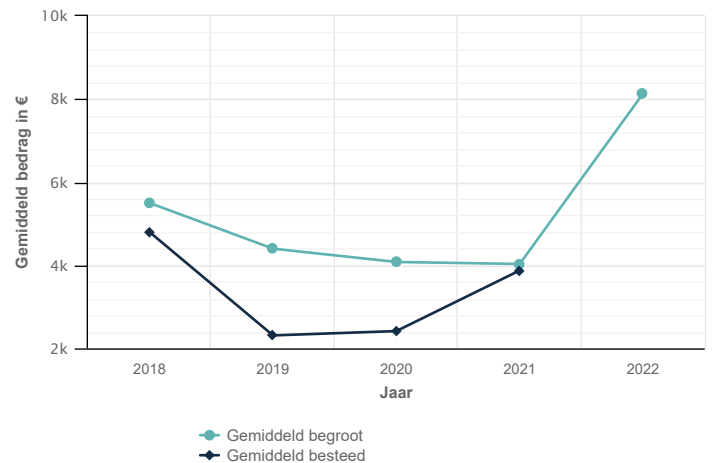
Trendlijn begroot en besteed budget voor het verzorgen van trainingen en opleiding ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

De linker grafiek geeft weer hoe het budget is begroot en besteed in uw gemeente. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkingsgroep (alle vijf deelnemende waddeneilanden).

Terschelling: Begroot en besteed budget voor het verzorgen van trainingen en opleidingen 2018-2022

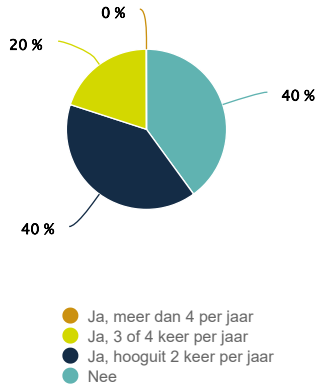
Vergelijkingsgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot en gemiddeld besteed budget voor het verzorgen van trainingen en opleidingen 2018-2022

Verzorgt de griffier of griffie cursussen/trainingen ten behoeve van de volksvertegenwoordiging?

Terschelling antwoordde: Ja, 3 of 4 keer per jaar

Verdeling van de antwoorden op de vraag of de griffier of griffie binnen de gemeenten van de Waddeneilanden cursussen/trainingen verzorgt ten behoeve van de volksvertegenwoordiging: (n=5)

1.4 Budget onderzoek en advies

Begroot en besteed budget (jaarlijks structureel) voor onderzoek en advies ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

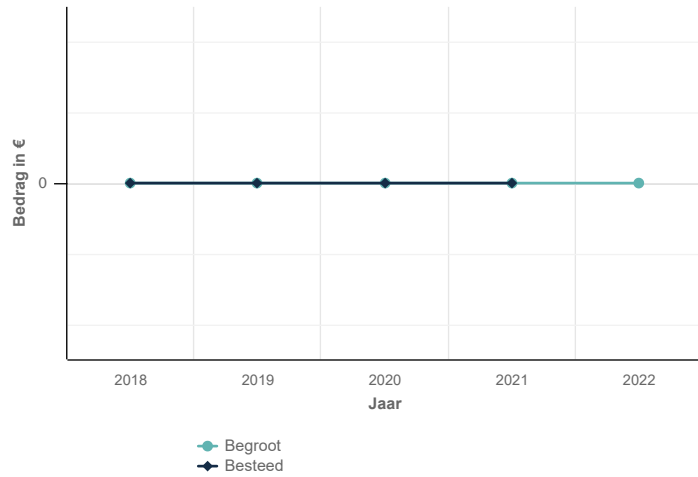
De volgende vragen gaan over de bedragen die (eventueel) bij de griffie jaarlijks structureel beschikbaar zijn voor onderzoek en advies ten behoeve van de volksvertegenwoordiging. Het gaat hier nadrukkelijk niet om het budget van de rekenkamer(commissie). Ook incidenteel toegekende gelden vallen hier niet onder.

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden (n=5)	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners (n=23)
Begroot bedrag voor onderzoek en advies in 2022	20.000 euro	0 euro	0 euro	0 euro	0 euro	4.000 euro (n=5)	3.426 euro (n=23)
Begroot bedrag voor onderzoek en advies in 2021	20.000 euro	0 euro	0 euro	0 euro	0 euro	4.000 euro (n=5)	2.792 euro (n=23)
Besteed bedrag voor onderzoek en advies in 2021	4.000 euro	0 euro	0 euro	10.000 euro	0 euro	2.800 euro (n=5)	3.433 euro (n=23)

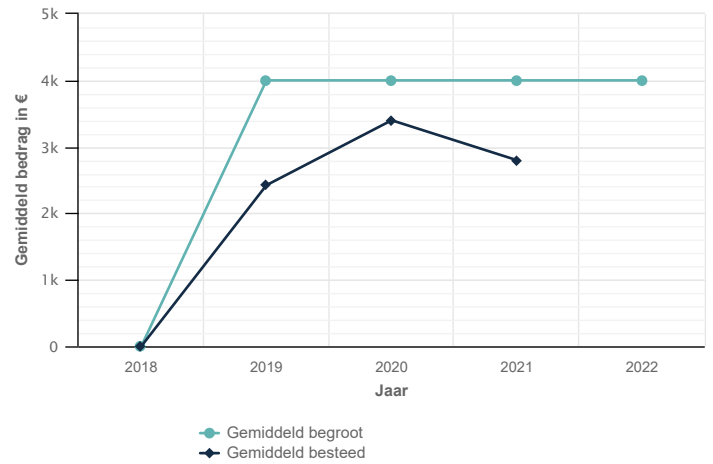
Trendlijn begroot en besteed budget voor onderzoek en advies ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

De linker grafiek geeft weer hoe het budget is begroot en besteed in uw gemeente. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkingsgroep (alle vijf deelnemende waddeneilanden).

Terschelling: Begroot en besteed budget voor onderzoek en advies 2018-2022

Vergelijkingsgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot en gemiddeld besteed budget voor onderzoek en advies 2018-2022

1.5 Budget communicatie

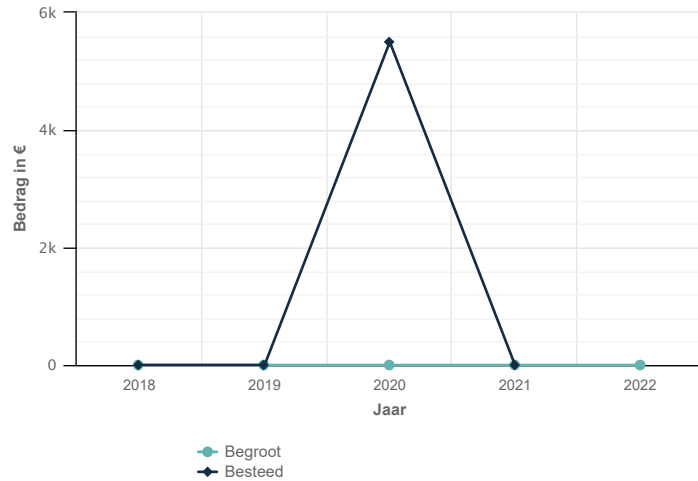
Begrote en bestede bedragen die (eventueel) bij de griffie beschikbaar zijn voor communicatie ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden (n=5)	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners (n=22)
Begroot bedrag voor communicatie in 2022	0 euro	6.000 euro	0 euro	0 euro	0 euro	1.200 euro (n=5)	2.823 euro (n=22)
Begroot bedrag voor communicatie in 2021	0 euro	niet van toepassing	0 euro	0 euro	0 euro	0 euro (n=4)	2.043 euro (n=21)
Besteed bedrag voor communicatie in 2021	0 euro	0 euro	0 euro	0 euro	0 euro	0 euro (n=5)	1.459 euro (n=21)

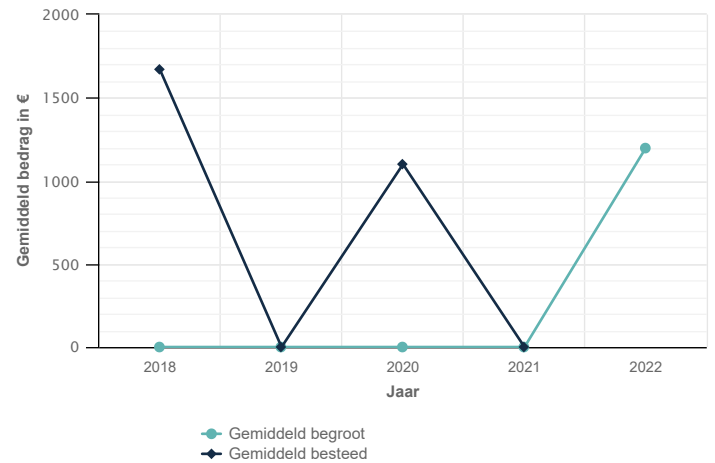
Trendlijn begroot en besteed budget voor communicatie ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

De linker grafiek geeft weer hoe het budget is begroot en besteed in uw gemeente. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkingsgroep (alle vijf deelnemende waddeneilanden).

Terschelling: Begroot en besteed bedrag voor communicatie

Vergelijkingsgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot en gemiddeld besteed bedrag voor communicatie

2. Fractieondersteuning en -assistentie

2.1 Budgetten

De volgende vragen gaan over de bedragen die beschikbaar zijn voor betaalde fractie-ondersteuning en -assistentie, bekostigd vanuit het fractiebudget. Bij fractie-ondersteuning gaat het om de bedragen die beschikbaar worden gesteld aan de fracties en die deze fracties naar eigen inzicht (binnen de in uw organisatie geldende randvoorwaarden) kunnen besteden. Fractie-assistentie kan daar bijvoorbeeld deel van uitmaken. Er zijn organisaties die een apart budget aan fracties ter beschikking stellen voor fractie-assistenten. Indien dat het geval is, stellen wij daarvoor aparte vragen. In sommige organisaties verzorgen zogenaamde fractievolgers of commissieleden ook de (secretariële) ondersteuning van de fractie. Die bedoelen wij niet.

Hoeveel fracties telt uw volksvertegenwoordiging?

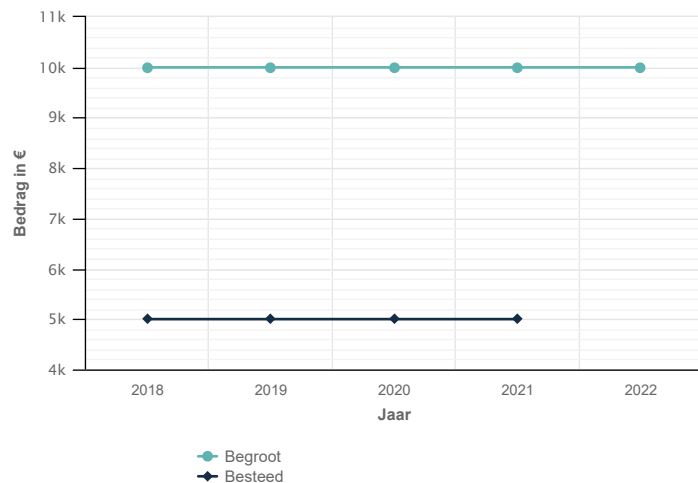
- Terschelling: 5 fracties
- Gemiddelde gemeenten Waddeneilanden: 5 fracties

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners
Begroot voor fractie-ondersteuning in 2022	7.000 euro	5.000 euro	10.000 euro	0 euro	1.500 euro	4.700 euro (n=5)	8.513 euro (n=24)
Begroot voor fractie-ondersteuning in 2021	7.500 euro	5.000 euro	10.000 euro	0 euro	1.500 euro	4.800 euro (n=5)	8.670 euro (n=24)
Besteed voor fractie-ondersteuning in 2021	8.200 euro	1.168 euro	5.000 euro	0 euro	1.500 euro	3.174 euro (n=5)	6.042 euro (n=22)

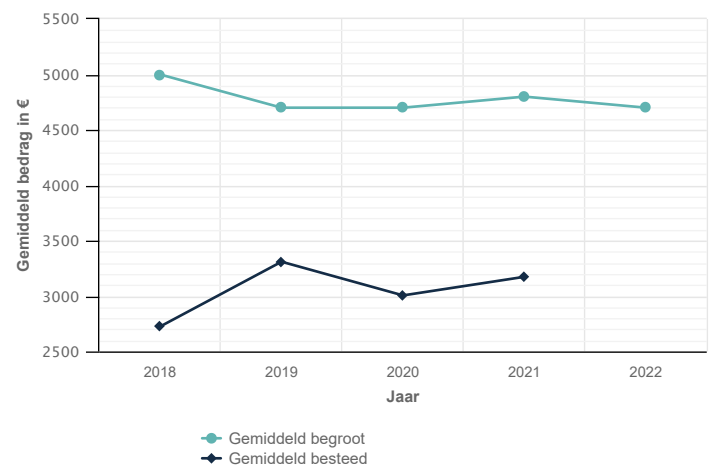
Trendlijn begroot en besteed budget voor fractie-ondersteuning ten behoeve van de volksvertegenwoordiging

De linker grafiek geeft weer hoe het budget is begroot en besteed in uw gemeente. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkingsgroep (alle vijf deelnemende waddeneilanden).

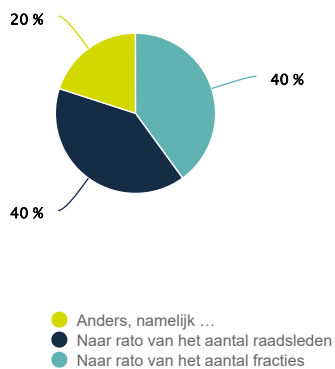
Terschelling: Begroot en besteed bedrag voor fractie-ondersteuning

Vergelijkingsgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot en gemiddeld besteed bedrag voor fractie-ondersteuning

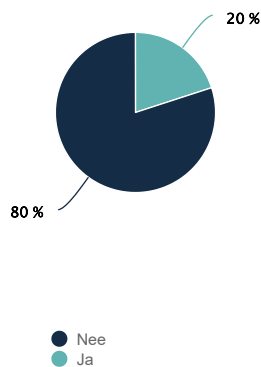
Verdeling van de antwoorden op de vraag of het fractiebudget naar rato van het aantal fracties wordt verdeeld (elke fractie krijgt een gelijk deel) of naar rato van het aantal raadsleden, binnen de gemeenten van de Waddeneilanden: (n=5)

In veel organisaties beschikken fracties over de mogelijkheid om eigen fractie-assistenten aan te stellen. Is dat in uw organisatie het geval?

Terschelling antwoordde: Nee

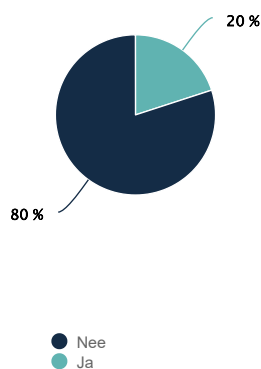
Verdeling van de antwoorden op de vraag of de gemeenten van de Waddeneilanden beschikken over de mogelijkheid om eigen fractie-assistenten aan te stellen: (n=5)

In sommige organisaties beschikken fracties over een eigen scholings-/trainingsbudget. Is dat in uw organisatie het geval?

Terschelling antwoordde: Ja

Verdeling van de antwoorden op de vraag of de gemeenten van de Waddeneilanden beschikken over een eigen scholings-/trainingsbudget: (n=5)

3. Rekenkamerfunctie

3.1 Budgetten

Het gaat hier om de bedragen die beschikbaar zijn voor de rekenkamerfunctie. Bij sommige organisaties is sprake van een rekenkamerfunctie die ook actief is voor andere besturen (zoals verschillende gemeenten, provincies of waterschappen). In dat geval hebben wij uitsluitend geïnformeerd naar de bedragen die voor uw organisatie afzonderlijk zijn begroot en besteed.

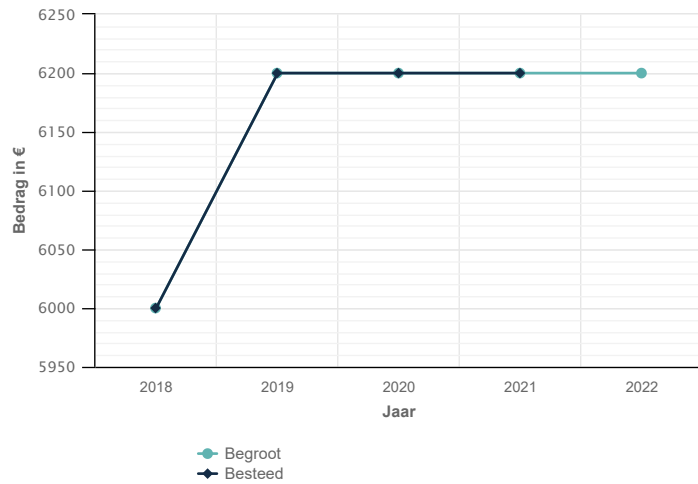
Als bijvoorbeeld een rekenkamer(commissie) werkzaam was voor meer dan één gemeente, provincie of waterschap, dan wordt het bedrag vermeld dat de gemeente waar deze vragenlijst betrekking op heeft bijdraagt aan deze gezamenlijke rekenkamer(commissie).

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden (n=5)	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners (n=26)
Begroot voor de rekenkamer(functie) in 2022	6.300 euro	7.500 euro	6.200 euro	6.500 euro	6.700 euro	6.640 euro (n=5)	23.788 euro (n=26)
Begroot voor de rekenkamer(functie) in 2021	6.200 euro	7.500 euro	6.200 euro	6.500 euro	6.500 euro	6.580 euro (n=5)	23.079 euro (n=26)
Besteed bedrag voor de rekenkamer(functie) in 2021	6.200 euro	6.200 euro	6.200 euro	6.486 euro	6.200 euro	6.257 euro (n=5)	17.671 euro (n=26)

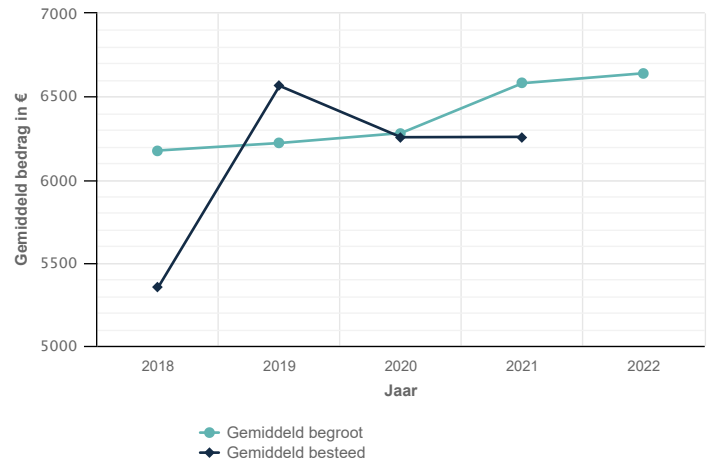
Trendlijn begroot en besteed budget voor de rekenkamerfunctie

De linker grafiek geeft weer hoe het budget is begroot en besteed in uw gemeente. Ter vergelijking bevat de rechter grafiek de gemiddelden van de vergelijkgroep (alle vijf deelnemende waddeneilanden).

Terschelling: Begroot en besteed bedrag voor de rekenkamerfunctie

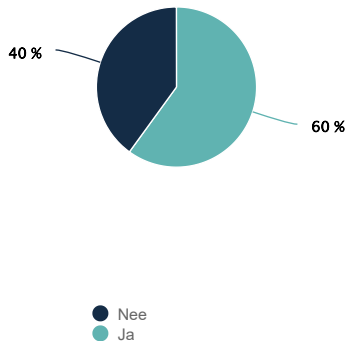

Vergelijkgroep Waddeneilanden: Gemiddeld begroot en gemiddeld besteed bedrag voor de rekenkamerfunctie

Beschikt de rekenkamer(commissie) over eigen personele ondersteuning, zoals voor eigen secretariaat en/of onderzoekers die werk verrichten voor de rekenkamer(commissie)?
Terschelling antwoordde: Nee

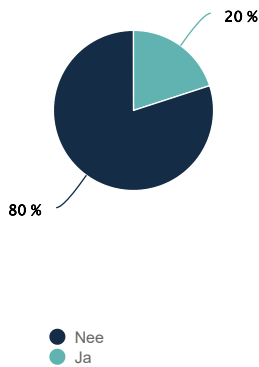
Verdeling van de antwoorden op de vraag of de rekenkamer(commissie) beschikt over eigen personele ondersteuning: (n=5)

Sommige rekenkamer(commissie)s specificeren het bedrag dat beschikbaar is voor onderzoeken in uw organisatie. Kunt u de omvang (in euro's) van het onderzoeksbudget van de rekenkamerfunctie specificeren?

Terschelling antwoordde: Nee

Verdeling van de antwoorden op de vraag of rekenkamer(commissie)s de omvang van het onderzoeksbudget van de rekenkamer kunnen specificeren: (n=5)

4. Ambtelijke bijstand

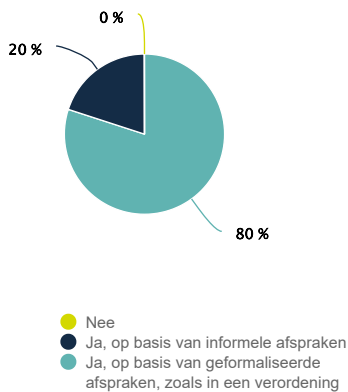
4.1 Algemeen

De volgende vragen gaan over de ambtelijke bijstand die wordt verleend aan volksvertegenwoordigers (raadsleden, leden provinciale staten, leden AB).

Bestaat er in uw organisatie een procedure voor het verlenen van ambtelijke bijstand aan volksvertegenwoordigers?

Terschelling antwoordde: Ja, op basis van informele afspraken

Verdeling van de antwoorden op de vraag of er inde gemeenten van de Waddeneilanden een procedure bestaat voor het verlenen van ambtelijke bijstand aan volksvertegenwoordigers: (n=5)

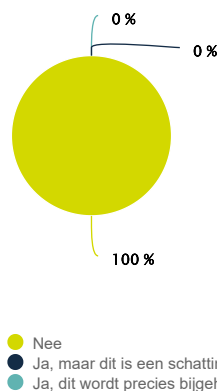

4.2 Personele ondersteuning

Is bekend hoeveel fte aan ambtelijke bijstand ten behoeve van volksvertegenwoordigers daadwerkelijk is ingezet?

Terschelling antwoordde: Nee

Verdeling van de antwoorden op de vraag of bekend is hoeveel fte aan ambtelijke bijstand ten behoeve van volksvertegenwoordigers daadwerkelijk is ingezet: (n=5)

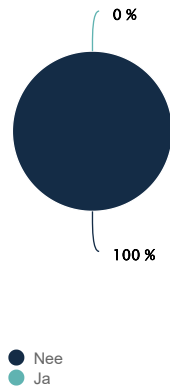
4.3 Budget voor extra of bijzondere vormen van ambtelijke ondersteuning

Soms kan er budget worden aangevraagd voor extra of bijzondere vormen van ambtelijke ondersteuning, naast de gebruikelijke regeling voor ambtelijke bijstand. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de ondersteuning van het voorbereiden van een initiatiefvoorstel.

Is hiervan bij uw organisatie wel eens sprake geweest?

Terschelling antwoordde: niet van toepassing

Verdeling van de antwoorden op de vraag of er binnen de gemeenten van de Waddeneilandenbudget kan worden aangevraagd voor extra of bijzondere vormen van ambtelijke ondersteuning: (n=4)

5. Informatievoorziening volksvertegenwoordiging

5.1 Vragen

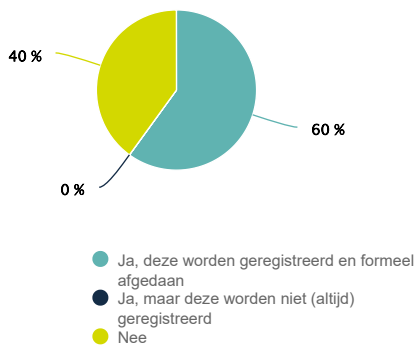
Informatievoorziening volksvertegenwoordiging: De volgende vragen gaan over het aantal gestelde mondelinge en schriftelijke vragen, en andere mogelijkheden voor volksvertegenwoordigers om informatie te verkrijgen. In eerste instantie ziet u onder elkaar hoeveel schriftelijke en mondelinge vragen uw gemeenteraad jaarlijks stelt. Vervolgens is er een overzicht gemaakt van het gemiddelde antwoord dat is gegeven door alle gemeenten op dezelfde vragen.

De vragen over mondelinge en schriftelijke vragen zijn zeer verschillend geïnterpreteerd, waardoor een vergelijking met andere organisaties minder valide leek. Om deze reden worden alleen de cijfers van de eigen organisatie hiervan gepresenteerd.

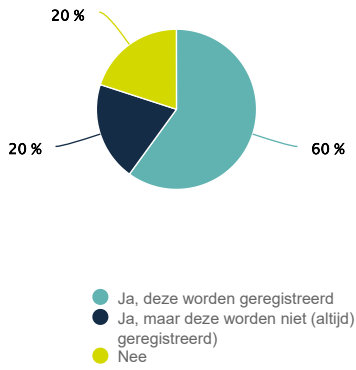
Is in uw organisatie bekend hoeveel schriftelijke vragen volksvertegenwoordigers jaarlijks stellen? Terschelling antwoordde Ja, deze worden geregistreerd en formeel afgedaan

Is in uw organisatie bekend hoeveel mondelinge vragen volksvertegenwoordigers jaarlijks stellen? Terschelling antwoordde: Ja, maar deze worden niet (altijd) geregistreerd)

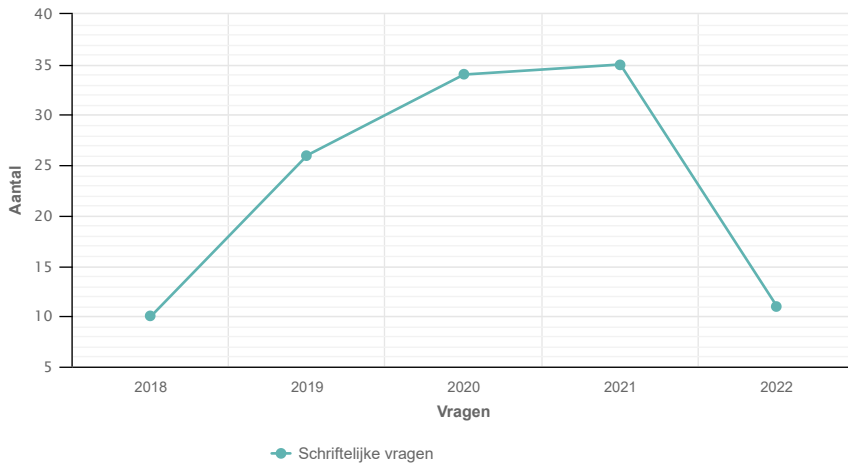
Verdeling van de antwoorden op de vraag of in de gemeenten van de Waddeneilanden bekend is hoeveel schriftelijke vragen volksvertegenwoordigers jaarlijks stellen: (n=5)

Verdeling van de antwoorden op de vraag ofin de gemeenten van de Waddeneilandenbekend is hoeveel mondelinge vragen volksvertegenwoordigers jaarlijks stellen: (n=5)

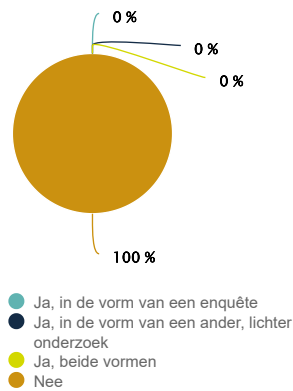
Het aantal schriftelijke vragen in Terschelling

5.2 Onderzoek

Heeft in uw organisatie in de periode 2018-2022 een raads- of staten-onderzoek of onderzoek van het AB plaatsgevonden? Terschelling antwoordde: Nee

Verdeling van de antwoorden op de vraag of er binnen de gemeenten van de Waddeneilanden in de periode 2018-2022 een raads- of staten-onderzoek of onderzoek van het AB heeft plaatsgevonden: (n=5)

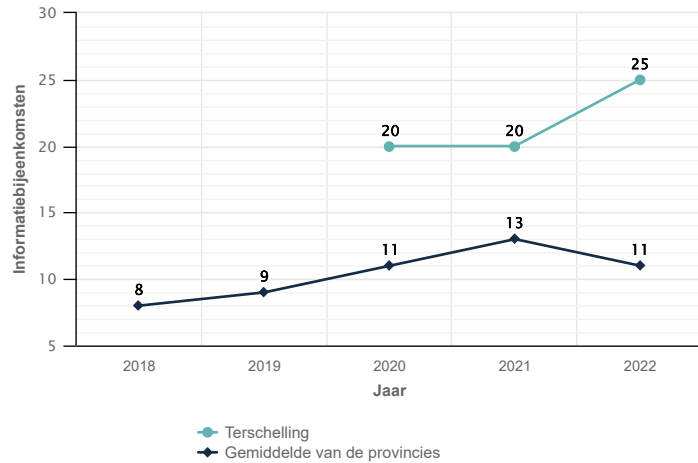

5.3 Informatiebijeenkomsten

Hoeveel informatiebijeenkomsten ten behoeve van de volksvertegenwoordiging (bijeenkomsten buiten de vaste vergaderingen om) hebben er, georganiseerd vanuit de organisatie of griffie, in de onderstaande jaren plaatsgevonden? (Hiermee werden geen bijeenkomsten in het kader van het inwerkprogramma van de nieuwe raad bedoeld.)

Aantal informatiebijeenkomsten per jaar	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners
2018	2	3	niet voorhanden	3	niet voorhanden	3 (n=3)	3 (n=14)
2019	2	2	niet voorhanden	3	niet voorhanden	2 (n=3)	3 (n=14)
2020	9	9	20	10	6	11 (n=5)	14 (n=24)
2021	2	1	3	0	3	2 (n=5)	2 (n=23)
2022	5	9	25	12	6	11 (n=5)	14 (n=24)

Aantal informatiebijeenkomsten ten behoeve van de volksvertegenwoordiging (provincies)

5.4 Werkbezoeken

Hoeveel werkbezoeken heeft de griffie in de onderstaande jaren voor de volksvertegenwoordiging georganiseerd?

Aantal werkbezoeken per jaar	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Gemiddelde alle waddeneilanden	Gemiddelde gemeenten 0-30.000 inwoners
2018	2	3	niet voorhanden	3	niet voorhanden	3 (n=3)	3 (n=14)
2019	2	2	niet voorhanden	3	niet voorhanden	2 (n=3)	3 (n=14)
2020	0	0	niet voorhanden	0	niet voorhanden	0 (n=3)	1 (n=20)
2021	0	1	niet voorhanden	0	niet voorhanden	0 (n=3)	1 (n=20)
2022	2	1	3	0	3	2 (n=5)	2 (n=23)

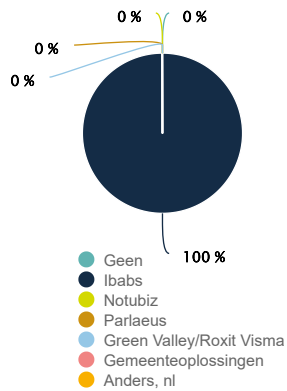
5.5 Raadsinformatiesystemen

Goede en geschikte informatie is een belangrijke voorwaarde voor kaderstelling en controle. Een informatiesysteem (raadsinformatiesysteem, stateninformatiesysteem, informatiesysteem ten behoeve van AB) is een voorbeeld van een instrument dat kan bijdragen aan de informatievoorziening van de volksvertegenwoordiging.

Welke raadsinformatiesysteem wordt op dit moment in uw organisatie gebruikt? Terschelling antwoordde:

- Ibabs

Verdeling van de antwoorden op de vraag welk raadsinformatiesysteem de gemeenten van de Waddeneilanden op dit moment gebruiken: (n=5)

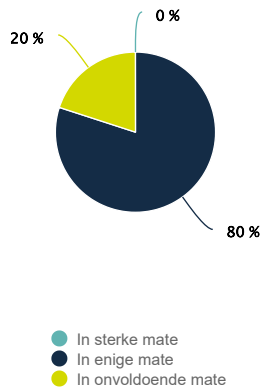
6. Ondersteuning volksvertegenwoordiging in relatie tot haar rol

6.1 Algemeen

Als laatste werden enkele algemene vragen gesteld over de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging.

In welke mate wordt naar uw mening de volksvertegenwoordiging ondersteund om de kaderstellende rol waar te maken? Terschelling antwoordde: In enige mate.

Verdeling van de antwoorden op de vraag in welke mate de volksvertegenwoordiging van de gemeenten van de Waddeneilanden wordt ondersteund om de kaderstellende rol waar te maken: (n=5)

In welke mate wordt naar uw mening de volksvertegenwoordiging ondersteund om de controlerende rol waar te maken? Terschelling antwoordde: In enige mate

Verdeling van de antwoorden op de vraag in welke mate de volksvertegenwoordiging van de gemeenten van de Waddeneilanden wordt ondersteund om de controlerende rol waar te maken: (n=5)

